

GRAMATYKA

OSOBLIWOŚCI W ODMIANIE RZECZOWNIKÓW - SĘDZIA

Proszę przyjrzeć się odmianie rzeczownika *sędzia*, a następnie uzupełnić ćwiczenie poniżej.

PRZYPADEK	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA
mianownik (NOM)	sędzia	sędziowie
dopełniacz (GEN)	sędziego / sędzi	sędziów
celownik (DAT)	sędziemmu / sędzi	sędziom
biernik (ACC)	sędziego / sędzię	sędziów
narzędnik (INST)	sędzią / daw. sędzim	sędziami
miejszczownik (LOC)	sędzi / sędzim	sędziach
wołacz (VOC)	sędzio	sędziowie

Liczba pojedyncza

- _____ to funkcjonariusz publiczny.
- Na stanowisko _____ sądu rejonowego może być powołany ten, kto posiada obywatelstwo polskie.
- Senator wycofał pozew cywilny przeciwko _____, który prowadził jego sprawę.
- Nikt nie jest dobrym _____ w swojej własnej sprawie.
- Czas pracy _____ jest nienormowany – określony jest wymiarem jego zadań.
- W lokalnych mediach pisano o _____ Kowalskim i wymiarze sprawiedliwości.

Liczba mnoga

- Od 1989 _____ powołuje Prezydent RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.
- Prokurator generalny grozi _____ się nie boją, bo _____ to ludzie odważni.

Słowo *sędzia* może się odnosić zarówno do mężczyzny, jak i kobiety, ale kiedy się je odmienia w liczbie pojedynczej, wówczas przyjmuje formy odrębne. Męska forma wyrazu *sędzia* czasami zachowuje się podczas odmiany przez przypadki jak rzeczownik, a czasami jak przymiotnik (ma deklinację mieszaną). W dopełniaczu i bierniku mówi się i pisze: *sędziego* (Nowaka), w celowniku *sędziemmu* (Nowakowi), ale w narzędniku z *sędzią* (Nowakiem), a w miejscowniku o *sędzi* (Nowaku). Formę II i III przypadku (*sędzi*), a także formy V i VI przypadku (z *sędzim*, o *sędzim*) uznaje się za przestarzałe, mimo iż są one używane.

Żeńskie słowo *sędzia* odmieniamy następująco: *sędzi* (Kowalskiej), *sędzię* (Kowalską), z *sędzią* (Kowalską), o *sędzi*, (Kowalskiej). Nie należy używać słowa sędzina, ponieważ oznacza ono 'żonę sędziego'.